

CURTEA DE JUSTIȚIE
A
UNIUNII EUROPENE

Grefa

Luxemburg, 15.06.2010

Nr. 283 / A.P.
Data 23.06.2010

D.P. - 21.06.10

848712.22 RO

Guvernul României
Departamentul pentru Afaceri Europene
Bd. Aviatorilor nr. 50 A, sector 1
011854 București
ROMÂNIA

Cauza având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare C-102/10

(instanța de trimitere: Judecătoria Focșani – România)

Comunicarea trimiterii preliminare + Comunicare efectuată în temeiul articolului 104 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură

Grefierul Curții de Justiție vă transmite alăturat copia cererii având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare introduse în cauza menționată mai sus în conformitate cu articolul 267 TFUE.

Grefierul Curții de Justiție vă informează că, prin decizia din 08/06/2010, această cauză a fost repartizată Camerei a opta.

În temeiul articolului 11c din Regulamentul de procedură al Curții, cu excepția unei situații neprevăzute sau a unui caz de împiedicare, camera va fi compusă din următorii judecători: C. Toader, K. Schiemann, L. Bay Larsen (avocat general desemnat: P. Mengozzi).

În conformitate cu articolul 104 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când răspunsul la o întrebare formulată cu titlu preliminar nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile, Curtea poate, după informarea instanței de trimitere și după ascultarea eventualelor observații ale părților și ale celorlalte persoane interesate, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

Curtea consideră că nu există nicio îndoială rezonabilă cu privire la răspunsurile care trebuie date la întrebările a treia-a șaptea adresate de Judecătoria Focșani prin decizia din 4 februarie 2010 și urmează, așadar, să se pronunțe prin ordonanță motivată conform articolului 104 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură. Astfel, rezultă că sistemul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto instituit prin Directivele 72/166, 84/5, 90/232, 2000/26 și 2005/14 nu este aplicabil într-un litigiu privind o asigurare facultativă, precum cea de care beneficiază doamna Bejan în acțiunea principală în temeiul contractului de asigurare încheiat cu SC Generali Asigurări SA.

Telefon : (352) 43031
Fax : (352) 433766
E-mail : ecj_registry@curia.europa.eu
Adresă internet : <http://www.curia.europa.eu>

Întreaga corespondență va fi adresată către:
Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Grefa
L - 2925 LUXEMBURG

În temeiul articolului menționat anterior, părțile, precum și celelalte persoane interesate sunt invitate să prezinte eventualele observații cel târziu la 30.07.2010.

Ramona Ioana ȘEREȘ
Administrator

C-102/10-1¹⁶⁾

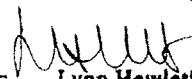
ROMÂNIA
TRIBUNALUL VRANCEA
JUDECĂTORIA FOCȘANI

**CERERE DE HOTĂRÂRE PRELIMINARĂ ÎNTEMEIATĂ PE
DISPOZIȚIILE ART. 267 (EX - 234) DIN TRATATUL DE ÎNFIINȚARE A
COMUNITĂȚILOR EUROPENE**

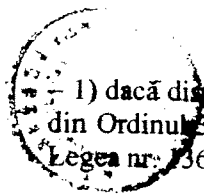
Judecătoria Focșani, din oficiu, în temeiul art. 267 (ex - 234) versiune consolidată, din Tratatul de Înființare a Comunităților Europene, solicită

CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

a se răspunde la următoarele întrebări preliminare,
ce sunt necesare soluționării cauzei interne ce face obiectul dosarului nr.
514/231/2009 aflat pe rolul Judecătoriei Focșani,
privind interpretarea art. 57 (ex - 50) TCE și a art. 59 alin. 1 (ex - 52) TCE cu
referire la art. 169 (ex - 153), art. 49 (ex - 43) și art. 56 (ex - 49),
respectiv repararea daunelor provocate de vehicule asigurate - condiții de excludere
excesive față de cele prevăzute în Directivele privind asigurările de răspundere auto.
Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru UE - netranspunerea unei
directive în dreptul intern în termenul prevăzut. Obiectivul protecției părții
defavorizate. Discriminare

Înregistrat în registrul	
Curtii de Justiție sub nr.	840409
Luxemburg	
25. 02. 2010	pentru Grefier,
Fax/E-mail:	
Depus la: 24.02.10	Lynn Hewlett Administrator principal

Întrebări:

– 1) dacă disp. art. 40¹ Legea nr. 136/1995 Republicată și ale art. 1-6 cu precădere art. 3 și art. 6 din Ordinul 3111/2004 al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, cu referire la art. 10 alin. 3 Legea nr. 136/1995 Republicată nu contravin disp. art. 169 (ex. 153) TCE?;

– 2) în cazul în care dreptul național al unui stat membru prevede că persoana păgubită nu are dreptul la despăgubiri în baza contractului de asigurare de răspundere civilă auto în situația în care: accidentul a fost produs cu intenție, accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiune săvârșită cu intenție, accidentul a fost produs în timpul când autorul infracțiunii săvârșite cu intenție încerca să se sustragă de la urmărire, persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus vehiculul fără consimțământul asiguratului, aceste dispoziții nu sunt excesiv de restrictive pentru realizarea obiectivului urmărit (de protecție socială, respectiv faptul că se impune a se garanta unei persoane păgubite că nu rămâne nedezdăunată pentru distrugerea proprietății sale) depășind ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia?

– 3) dacă răspunsul ar fi negativ la întrebarea 2), restricția impusă nu pune persoana păgubită într-o situație discriminatoare față de cetățeni ai altor state membre UE care sunt excluși de la despăgubire doar în situațiile prev. de art. 2 alin. 1, liniuțele 1, 2, 3 din Directiva 84/5/CEE, (directiva a 2-a) privind apropierea legislațiilor statelor membre privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de vehicule?;

– 4) dacă excluderile de la risc asigurat impuse de legislația națională în astfel de situații nu restrâng libertatea de stabilire și de liberă prestare a serviciilor consacrate de art. 49 (ex 43 TCE) și art. 56 (ex 49 TCE) cu referire la Directiva 92/49 CE (a 3-a directivă) privind asigurarea generală directă?

– 5) în cazul în care dreptul național al statului membru UE prevede că persoana victimă a unui eveniment rutier poate solicita persoanei care poartă răspunderea rambursarea cheltuielilor rezultate din repararea sau, după caz, înlocuirea autoturismului, a altor cheltuieli ocazionate, **excluderea pentru asigurator de a fi obligat de a despăgubi persoana prejudiciată** ca urmare a unui eveniment rutier într-un stadiu inițial (de îndată ce s-a produs evenimentul), urmând ca ulterior în funcție de modul de soluționare a litigiului și, respectiv de stabilire a persoanei care poartă răspunderea pentru pagubă, acesta să aibă calea unei acțiuni în regres, pentru a se facilita soluționarea rapidă și eficientă a cererilor de despăgubiri și pentru evitarea pe cât posibil a unor proceduri judiciare costisitoare ce ar putea pune părțile în imposibilitatea de a-și valorifica dreptul, chiar și în situația în care s-ar face aplicarea dispozițiilor Directivei 2003/8/CE și a Recomandărilor R (81)7 și (93)1, **nu poate fi considerată abuzivă, contrară însăși considerentelor tuturor directivelor privind asigurarea de răspundere auto?**

– 6) în situația în care răspunsul la întrebarea 5 ar fi negativ, acesta nu ar contraveni prevederilor punctului 21 (preambul) din Directiva 2005/14/CE, a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto?

– 7) excluderea reclamantei de la despăgubire în speță în baza contractului de asigurare civilă auto nu este de natură a o pune într-o situație discriminatorie față de alte persoane ce ar fi despăgubite chiar și în situația în care persoana ce poartă răspunderea pentru prejudiciu ar rămâne necunoscută sau este neasigurată în condițiile în care reclamanta a achitat și o poliță de

170

asigurare civilă auto obligatorie și una facultativă, în sume deloc neglijabile și cu toate acestea bunurile sale nu sunt protejate nicicum?

– 8) instanța națională este singura competentă să stabilească, dacă un organism precum societatea de asigurare în speță, îndeplinește criteriile care permit invocarea împotriva sa a dispozițiilor unei directive care produce efecte directe? Și dacă răspunsul este afirmativ, care ar fi criteriile aplicabile în acest sens?

– 9) netranspunerea în ordinea sa juridică de către un stat membru UE a Directivei 2005/14/CE (toate că termenul de transpunere a expirat la 11.06.2007) și în special a dispozițiilor punctelor 20, 21, 22 este de natură a prejudicia reclamanta prin încălcarea unui drept fundamental al acesteia, de respectare a bunurilor sale, chiar dacă în prezent Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului a abrogat Directivele I–V privind asigurările de răspundere auto (72/166/CE, 84/5/CE, 90/232/CEE, 2000/26/CE și 2005/14/CE), reglementările la care am făcut referire regăsindu-se în totalitate în cuprinsul noii Directive CE, ce, mai mult decât dispozițiile abrogate, protejează dreptul persoanei păgubite ca urmare a unui eveniment rutier?

– 10) poate instanța națională să invoce din oficiu încălcarea unei dispoziții comunitare și să declare nulitatea clauzei de excludere de la risc asigurat în cazul în care persoana prejudiciată-consumator nu a fost informată cu privire la excluderi – situațiile în care nu operează asigurarea (contrar dispozițiilor Directivei 2005/14), precum și în situația în care societatea de asigurare a impus și mai multe excluderi decât cele prevăzute în legea cadru privind asigurările Legea nr. 6/1995 Republicată, chiar dacă această nulitate nu a fost invocată în fața instanței de persoana îndreptățită cu toate că legislația națională a transpus prevederile Directivei 93/13/CE prin Legea nr. 193/2000 – Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 25 ianuarie 2002 – (completată prin Legea nr. 363/2006 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori – Monitorul Oficial 899/28.12.2007)?

I. Dispoziții comunitare relevante în speța dedusă judecării

Considerăm că, în speță, sunt aplicabile următoarele dispoziții prevăzute în legislația comunitară:

– **art. 169 (ex 153) TCE** „(1) Pentru a promova interesele consumatorilor și pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, Uniunea contribuie la protecția sănătății, a siguranței și a intereselor economice ale consumatorilor, precum și la promovarea dreptului acestora la informare, educare și organizare în vederea apărării intereselor lor.

(2) Uniunea contribuie la realizarea obiectivelor menționate la alineatul (1) prin:

(a) măsuri pe care le adoptă în temeiul articolului 114 în cadrul realizării pieței interne;

(b) măsuri care sprijină și completează politica desfășurată de statele membre și care asigură continuarea acesteia.

(3) Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară și după consultarea Comitetului Economic și Social, adoptă măsurile prevăzute la alineatul (2) litera (b).

(4) Măsurile adoptate în temeiul alineatului (3) nu pot împiedica un stat membru să mențină sau să stabilească măsuri de protecție mai stricte. Aceste măsuri trebuie să fie compatibile cu tratatele. Acestea sunt notificate Comisiei.”

– **art. 49 (ex 43) TCE** „În conformitate cu dispozițiile care urmează, sunt interzise restricțiile privind libertatea de stabilire a resortisanților unui stat membru pe teritoriul altui stat membru.

Această interdicție vizează și restricțiile privind înființarea de agenții, sucursale sau filiale de către resortisanții unui stat membru stabiliți pe teritoriul altui stat membru.”

– **art. 56 (ex 49) TCE** „(...) sunt interzise restricțiile privind libera prestare a serviciilor în cadrul Uniunii, cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-un alt stat membru decât cel al beneficiarului serviciilor.”

– **art. 57 (ex 50) TCE** „În înțelesul tratatelor, sunt considerate servicii prestațiile furnizate în mod obișnuit în schimbul unei remunerații, în măsura în care nu sunt reglementate de dispozițiile privind libera circulație a mărfurilor, a capitalurilor și a persoanelor.

Serviciile cuprind în special:

- (a) activități cu caracter industrial;
- (b) activități cu caracter comercial;
- (c) activități artizanale;
- (d) activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale.”

– **art. 58 alin. 1 (ex 51) TCE** „Libera circulație a serviciilor în domeniul transporturilor este reglementată de dispozițiile din titlul privind transporturile.”

– **art. 267 (ex 234) TCE** „Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la:

- (a) interpretarea tratatelor;
- (b) validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii;”

– **Directiva 2009/103/CE** (JO al UE L 263, 7.10.2009) preambul: pct. (2) Asigurarea de răspundere civilă pentru circulația autovehiculelor (asigurarea auto) are o importanță deosebită pentru cetățenii europeni, fie că sunt asigurați sau victime ale unui accident. Aceasta prezintă, de asemenea, o importanță deosebită în cazul întreprinderilor de asigurare, deoarece reprezintă o mare parte a contractelor de asigurare generală încheiate în Comunitate. De asemenea, asigurarea auto are un impact asupra liberei circulații a persoanelor și a vehiculelor.

Pct. (3) Fiecare stat membru ar trebui să adopte toate măsurile utile pentru ca răspunderea civilă pentru pagubele produse de vehiculele care staționează în mod obișnuit pe teritoriul său să fie acoperită printr-o asigurare.

Pct. (4) pentru facilitarea obținerii unei sume asigurate pentru vehiculele care au o plăcuță de înmatriculare temporară, definiția teritoriului pe care vehiculul staționează în mod obișnuit ar trebui să se refere la teritoriul statului din care vehiculul are o plăcuță de înmatriculare, fie că aceasta este permanentă sau temporară.

Pct. (10) Ar trebui garantat că sunt despăgubite corespunzător nu numai victimele accidentelor cauzate de aceste vehicule în străinătate, ci și victimele accidentelor care au avut loc în statul membru în care vehiculul staționează în mod obișnuit, fie că acestea au sau nu reședința pe teritoriul acestui stat membru.

Pct. (11) Ar trebui, de asemenea, să se asigure despăgubirea corespunzătoare a victimelor accidentelor cauzate de aceste vehicule nu numai în străinătate, ci și în statul membru în care vehiculul staționează în mod obișnuit. În acest scop, statele membre ar trebui să trateze în același mod victimele accidentelor cauzate de aceste vehicule și victimele accidentelor cauzate de vehicule neasigurate. Despăgubirea victimelor accidentelor cauzate de un vehicul neasigurat ar trebui efectuată de organismul de despăgubire din statul membru în care a avut loc accidentul.

Pct. (14) Sunt necesare dispoziții care să prevadă că un organism va garanta că victima nu rămâne nedespăgubită

Pct. (15) Este în interesul victimelor ca efectele anumitor clauze de excludere să fie limitate la relațiile între asigurător și persoana care poartă răspunderea pentru accident.

Pct. (18) În cazul unui accident cauzat de un vehicul neasigurat, organismul care despăgubește victimele accidentelor cauzate de vehicule neasigurate sau neidentificate are o poziție mai bună

decât victima la intentarea unei acțiuni împotriva părții responsabile. În consecință, ar trebui prevăzut că acest organism nu poate cere, pentru despăgubirea victimei, ca aceasta să arate că partea răspunzătoare nu poate sau refuză să plătească.

Pct. (19) statele membre, pentru a evita orice întârziere în plata despăgubirii către victimă, ar trebui să vegheze ca una dintre aceste părți să fie desemnată într-o primă etapă să plătească despăgubiri, până la soluționarea litigiului.

Pct. (20) Victimelor accidentelor de circulație cauzate de autovehicule ar trebui să li se garanteze un tratament comparabil, indiferent de locul în care are loc accidentul pe teritoriul Comunității.

Pct. (23) Obiectivul care urmărește descurajarea persoanelor de a conduce sub influența alcoolului sau a unui drog nu este atins prin reducerea sumei asigurate

Pct. (30) Dreptul de invocare a contractului de asigurare și de cerere a despăgubirii direct la o întreprindere de asigurare este foarte important pentru protecția victimelor accidentelor auto.

Pct. (31) Pentru ca o protecție adecvată să fie oferită victimelor accidentelor auto, ar trebui să se aplice o procedură de prezentare a unei "oferte de despăgubire motivate" în cazul oricărui accident care implică un astfel de vehicul.

Pct. (40) trebuie garantat dreptul specific al părții vătămate de a obține soluționarea litigiului în cel mai scurt timp.

Pct. (47) Pentru a garanta că persoana vătămată nu rămâne fără despăgubirea la care are dreptul este necesar să se stabilească un organism de despăgubire căruii să i se poată adresa în cazul în care întreprinderea de asigurare (...) întârzie în mod vădit despăgubirea

- Art. 1 pct. 2. "persoană vătămată" : orice persoană îndreptățită să primească despăgubire pentru un prejudiciu provocat de vehicule;

Art. 10 alin. (1) Fiecare stat membru instituie sau autorizează un organism responsabil cu despăgubirea, cel puțin în limitele obligației de asigurare, a pagubelor materiale sau a vătămarilor corporale cauzate de un vehicul neidentificat sau de un vehicul pentru care nu a fost îndeplinită obligația de asigurare prevăzută la articolul 3.

- Art. 10 alin. (4) Fiecare stat membru aplică, pentru plata despăgubirii de către organism, actele sale cu putere de lege și actele administrative, fără a aduce atingere oricărei alte practici mai favorabile victimelor.

- Art. 11 În cazul unui litigiu între organismul menționat la articolul 10 alineatul (1) și asigurătorul de răspundere civilă, referitor la persoana care trebuie să despăgubească victima, statele membre adoptă măsurile necesare, pentru desemnarea părții care este obligată în faza incipientă să despăgubească, fără întârziere, victima.

- Art. 13 (1) Fiecare stat membru adoptă toate măsurile necesare pentru ca, în scopul aplicării articolului 3, orice dispoziție legală sau clauză contractuală conținută într-o poliță de asigurare eliberată în conformitate cu articolul 3 să fie lipsită de efect în ceea ce privește pretențiile terților victime ale accidentului, dacă aceasta exclude de la asigurare cazurile în care vehiculele sunt utilizate sau conduse de către:

- (a) persoane care nu sunt autorizate în mod explicit sau implicit;
- (b) persoane care nu sunt titularii unui permis care să le dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;
- (c) persoane care nu respectă obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv.

- Art. 28 (1) Statele membre pot, în conformitate cu tratatul, să mențină și să pună în vigoare dispoziții mai favorabile pentru persoana vătămată decât dispozițiile necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive.

- Directiva 2005/14/CE, (JO al UE L 149/14 06vol. 1) preambul Pct. (1) Asigurarea de răspundere civilă pentru circulația autovehiculelor (asigurarea auto) are o importanță deosebită

pentru cetățenii europeni, fie că sunt asigurați sau victime ale unui accident. Aceasta prezintă, de asemenea, o importanță deosebită în cazul întreprinderilor de asigurare, deoarece reprezintă o mare parte a contractelor de asigurare generală încheiate în Comunitate. De asemenea, asigurarea auto are un impact asupra liberei circulații a persoanelor și a vehiculelor. Întărirea și consolidarea pieței unice a asigurărilor în ceea ce privește asigurarea auto ar trebui, în consecință, să reprezinte un obiectiv fundamental al acțiunii comunitare în domeniul serviciilor financiare.

Pct. (7) Pentru a garanta că sunt despăgubite corespunzător nu numai victimele accidentelor cauzate de aceste vehicule în străinătate, ci și victimele accidentelor care au avut loc în statul membru în care vehiculul staționează în mod obișnuit, fie că acestea au sau nu reședința pe teritoriul acestui stat membru

Pct. (13) În prezent, o opțiune prevăzută de Directiva 84/5/CEE permite statelor membre să autorizeze, până la un anumit plafon, un exces de care ar fi responsabilă victima în cazul daunelor materiale cauzate de un vehicul neasigurat. Această opțiune reduce în mod nejustificat protecția oferită victimelor și stabilește o discriminare față de victimele altor accidente. În consecință, aceasta nu ar mai trebui permisă.

Pct. (15) Extinderea asigurării la toți pasagerii din vehicul reprezintă un rezultat remarcabil al legislației existente. Acest obiectiv ar fi compromis, dacă legislația internă sau o clauză contractuală dintr-o poliță de asigurare ar exclude din asigurare pasagerii, deoarece știau sau ar fi trebuit să știe că șoferul vehiculului era sub influența alcoolului sau a unui drog în momentul accidentului.

Pct. (20) Pentru a garanta întreaga protecție dorită victimelor accidentelor auto, statele membre nu ar trebui să permită întreprinderilor de asigurare să se bazeze pe excesul contra unei victime.

Pct. (21) Dreptul de invocare a contractului de asigurare și de cerere a despăgubirii direct la o întreprindere de asigurare este foarte important pentru protecția victimelor accidentelor auto. (...) Pentru facilitarea unei soluționări rapide și eficiente a cererilor de despăgubire și pentru evitarea, pe cât posibil, a unor proceduri judiciare costisitoare, acest drept ar trebui extins în cazul tuturor victimelor accidentelor auto.

– *Art. 4 pct. 1* "Statele membre iau măsurile necesare pentru ca orice dispoziție legală sau orice clauză contractuală dintr-o poliță de asigurare, care exclude un pasager de la suma asigurată pe motiv că știa sau ar fi trebuit să știe că șoferul vehiculului era sub influența alcoolului sau a unui drog în momentul accidentului, să fie considerată nulă în ceea ce privește cererile de despăgubire ale acestui pasager."

– *Art. 4d* Statele membre se asigură că persoanele vătămate în urma unui accident cauzat de un vehicul acoperit de asigurarea menționată la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 72/166/CEE dispun de un drept de acțiune directă împotriva întreprinderii de asigurare care acoperă răspunderea civilă a persoanei responsabile.

– *Directiva 2000/26/CE*, (JO al UE L181, 20.07.2000, p. 65) preambul alin. 1: În prezent, există diferențe între actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre privind asigurarea de răspundere civilă pentru cererile de despăgubire ce decurg din circulația autovehiculelor, diferențe care împiedică libera circulație a persoanelor și a serviciilor de asigurare.

Alin. 8: Se recomandă completarea sistemului instituit prin directivele 72/166/CEE, 84/5/CEE [7] și 90/232/CEE [8] pentru a garanta părților vătămate în urma unui accident de circulație un tratament comparabil

– *Directiva 90/232/CE*, (JO al UE L129/33 06vol. 1) preambul în cazul unui litigiu între organismul susmenționat și un asigurător de răspundere civilă, în legătură cu cine anume dintre

172

cei doi trebuie să despăgubească victima unui accident, statele membre, pentru a evita orice întârziere în plata despăgubirii către victimă, ar trebui să vegheze ca una din aceste părți să fie desemnată într-o primă etapă să plătească despăgubiri, până la soluționarea litigiului (...) prin urmare, un înalt nivel de protecție a consumatorului ar trebui luat drept bază

Art. 4 alin. (1) statele membre adoptă măsurile necesare, astfel încât una dintre părți să fie declarată răspunzătoare în primă instanță pentru plata, fără întârziere, a despăgubirii acordate victimei

- **Directiva 84/5/CE**, (JO al UE L8/17 06 vol. 1) preambul este în interesul victimelor ca efectele anumitor clauze de excludere să fie limitate la relațiile între asigurător și persoana care poartă răspunderea pentru accident; întrucât, în cazul vehiculelor furate sau obținute prin violență, statele membre pot prevedea, cu toate acestea, că organismul sus-menționat va interveni pentru a despăgubi victima (...) trebuie să se acorde membrilor familiei asiguratului, conducătorului auto sau oricărei alte persoane care poartă răspunderea, o protecție comparabilă cu cea de care beneficiază alți terți, în orice caz în ceea ce privește vătămarea corporală

Art. 2 (1) Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru ca orice dispoziție legală sau clauză contractuală conținută într-o poliță de asigurare, eliberată în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva 72/166/CEE, care exclude de la asigurare cazurile în care vehiculele sunt utilizate sau conduse de către:

- persoane care nu sunt autorizate în mod explicit sau implicit,

sau

- persoane care nu sunt titularele unui permis care să le dea dreptul să conducă vehiculul respectiv,

sau

- persoane care nu respectă obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv;

- **Directiva 72/166/CE** (JO al UE L103/1 06/vol.1)

- **art. 1 pct. 2**: este considerată persoană vătămată orice persoană îndreptățită să primească o despăgubire pentru orice pagubă sau vătămare provocată de vehicule.

- **Directiva 2003/8/CE** de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii

- **Recomandarea R(81)7** privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție

- **Recomandarea R(93)1** privind accesul efectiv la justiție pentru persoanele cu venituri foarte mici.

2. Dispoziții naționale susceptibile a fi aplicabile în speța dedusă judecătii

● Legea națională aplicabilă în cauză este **Legea nr. 136/1995** Republicată privind asigurările și reasigurările în România (MONITORUL OFICIAL nr. 303 din 30 decembrie 1995).

- **art. 1** În România, activitatea de asigurare se desfășoară sub forma asigurărilor de viață și a celor generale, facultative sau obligatorii, în condițiile legii.

- **art. 1¹** În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. contractant al asigurării - persoana care încheie contractul de asigurare pentru asigurarea unui risc privind o alta persoană și se obliga fata de asigurator sa plătească prima de asigurare;

3. persoana pagubita - persoana indreptatita sa primească despăgubiri pentru prejudiciul suferit ca urmare a producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare de răspundere civilă;

4. prejudiciu - efectul negativ suferit de persoana pagubita prin producerea unui risc acoperit printr-un contract de asigurare de răspundere civilă;

- **art. 2** în asigurarea facultativă raporturile dintre asigurat și asigurator, precum și drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contractul de asigurare.

- **art. 19** Asiguratul este obligat sa comunice asiguratorului producerea riscului asigurat, în termenul prevăzut în contractul de asigurare.

- **art. 20** în asigurările de bunuri (...)asiguratorul nu datorează indemnizație, dacă riscul asigurat a fost produs cu intenție de către asigurat sau către beneficiar ori de către un membru din conducerea persoanei juridice asigurate

- **art. 22** În limitele indemnizației plătite, asiguratorul este subrogat în toate drepturile asiguratului sau ale beneficiarului asigurării contra celor răspunzători de producerea pagubei

- **art. 24** În asigurarea de bunuri, asiguratorul se obliga ca la producerea riscului asigurat sa plătească asiguratului, beneficiarului desemnat al asigurării sau altor persoane în drept o despăgubire.

- **art. 25** Asiguratul trebuie sa aibă un interes cu privire la bunul asigurat.

- **art. 27 alin. 1** Despăgubirile ce se plătesc de asigurator se stabilesc în funcție de starea bunului din momentul producerii riscului asigurat.

- **art. 40** Asiguratorii și împuterniciții lor au obligația de a pune la dispoziția asiguraților sau contractanților asigurării informații în legatura cu contractele de asigurare, atât înainte încheierii, cat și pe durata derulării acestora.

- **art. 41** În asigurarea de răspundere civilă, asiguratorul se obliga sa plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde în baza legii fata de terete persoane pagubite și pentru cheltuielile făcute de asigurat în procesul civil.

- **art. 42** Drepturile persoanelor pagubite se vor exercita impotriva celor răspunzători de producerea pagubei.

Asiguratorul poate fi chemat în judecata de persoanele pagubite în limitele obligațiilor ce-i revin acestuia din contractul de asigurare.

- **art. 50** Despăgubirile se acorda pentru sumele pe care asiguratul este obligat sa le plătească cu titlu de dezdăunare și cheltuielile de judecata persoanelor pagubite prin vătămare corporală sau deces, precum și prin avarierea ori distrugerea de bunuri.

- **art. 51** Despăgubirile, astfel cum sînt prevăzute la art. 49 și 50, se acorda și în cazul în care cel care conducea vehiculul, răspunzător de producerea accidentului, este o alta persoana decit asiguratul.

- **art. 55** Despăgubirile se plătesc de către asigurator persoanelor fizice sau juridice pagubite.

- **art. 58** Asiguratorul recuperează sumele plătite drept despăgubiri de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei, în următoarele cazuri:

a) accidentul a fost produs cu intenție;

b) accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvîrșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvîrșite cu intenție;

c) accidentul a fost produs în timpul cînd autorul infracțiunii săvîrșite cu intenție încearca sa se sustragă de la urmărire;

d) persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus vehiculul fără consimțămîntul asiguratului.

Codul penal (MONITORUL OFICIAL nr. 65 din 16 aprilie 1997)

- **art. 19 alin. 1** Vinovatie exista cind fapta care prezinta pericol social este savirsita cu intentie sau din culpa.

1. Fapta este savirsita cu intentie cind infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmarind producerea lui prin savirsirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale si, desi nu-l urmareste, accepta posibilitatea producerii lui.

- 173
- Codul civil* (MONITORUL OFICIAL nr. 271 din 4 decembrie 1864)
- **art. 969** Convențiile legal făcute au putere de lege între părțile contractante.
Ele se pot revoca prin consimțământul mutual sau din cauze autorizate de lege.

OUG 195/2002 (MONITORUL OFICIAL nr. 670 din 3 august 2006)

- **art. 87 (1)** Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancționează și persoana care conduce un autovehicul sau un tramvai și care se află sub influența unor substanțe ori produse stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora.

- **art. 102 (3)** Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 90 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul sau tramvai a următoarelor fapte:

a) conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

OUG 61/2005 (MONITORUL OFICIAL nr. 562 din 30 iunie 2005)

- **art. II alin. 1:** transpune următoarele prevederi ale directivelor europene: Directiva 72/166/CEE; Directiva 84/5/CEE; Directiva 90/232/CEE; Directiva 2000/26/CE

Ordinul nr. 3111/2004 al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (MONITORUL OFICIAL nr. 1.243 din 23 decembrie 2004):

- **art. 3** Înainte de încheierea unui contract de asigurare asiguratorii sunt obligați să furnizeze clienților cel puțin următoarele informații:

● **b)** definirea fiecărui eveniment asigurat, a indemnizației de asigurare în cazul producerii evenimentului asigurat;

c) modalitățile de executare, suspendare sau încetare a contractului de asigurare;

- **art. 6** În timpul derularii unui contract de asigurare asiguratorii sunt obligați să furnizeze asiguraților în cazul modificării condițiilor contractului de asigurare sau al modificării legii aplicabile acestuia, informațiile enumerate la art. 3.

Condiții de asigurare impuse de Asigurător în speță:

- **art. 1 pct. 3:** în limitele și condițiile contractului de asigurare, asigurătorul prestează asigurarea pentru daunele materiale produse autovehiculului asigurat ca urmare a ciocnirii, tamponării, coliziunii (...), asigurarea operând pentru daunele reclamate la Poliție și pentru care s-au eliberat acte constatatoare din care rezultă și persoanele răspunzătoare de producerea evenimentului, cât și avariile produse

- **art. 1** - excluderi: asigurarea nu operează când autovehiculul asigurat nu are certificat, număr sau autorizație valabile de circulație sau este condus de o persoană care nu deține permis corespunzător de conducere, sau care se află sub influența substanțelor halucinogene, alcoolului sau în stare de ebrietate ori când s-a sustras de la recoltarea probelor biologice privind stabilirea alcoolemiei sau a părăsit locul accidentului.

- **art. 4:** obligația asigurătorului de a plăti indemnizația i-a naștere numai ca urmare a producerii evenimentului asigurat.

Contractul de leasing încheiat între reclamantă și finanțator

● **art. 28:** riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului trec asupra utilizatorului din momentul încheierii contractului de leasing, acesta asumându-și paza juridică a bunului.

- **art. 29:** utilizatorul răspunde față de finanțator pentru pagubele și uzurile premature (...) utilizatorul suportând toate cheltuielile de reparație, înlocuire a bunului.

- **art. 30:** în ipoteza prevăzută la art. 29 utilizatorul nu are dreptul să întrerupă plata ratelor de leasing și nici a celorlalte obligații asumate prin contract.

3. Obiectul litigiului. Fapte relevante

3.1. Judecătoria Focșani a fost sesizată ca instanță de fond printr-o acțiune civilă promovată de reclamanta [REDACTED] la data de 22.01.2009 în contradictoriu cu pârâțul [REDACTED] pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea acestuia la plata unor despăgubiri materiale și morale rezultate în urma unui eveniment rutier din 27.12.2008 în care a fost implicat autoturismul reclamantei condus în acel moment de către pârât.

3.2. În fapt, prin contractul de leasing 4515/23.10.2006 încheiat între reclamanta [REDACTED] în calitate de utilizator, și [REDACTED] în calitate de finanțator, s-a convenit procurarea și transmiterea de către finanțator a dreptului de folosință și a posesiei către utilizator pentru un autoturism Dacia Logan Laureate în valoare totală de 9.624 Euro (fără TVA) pe o perioadă de 60 luni.

3.3. Odată cu încheierea contractului de leasing, finanțatorul a obligat utilizatorul să încheie un contract de asigurare auto facultativă, cu asigurătorul [REDACTED] contract înregistrat sub nr. 3493544/2006 pe numele atât a finanțatorului, cât și a utilizatorului, însă doar utilizatorul (reclamanta [REDACTED]) era cea care se obliga să achite prima de asigurare totală de 1.250 Euro.

3.4. La data de 27.12.2008 reclamanta a încredințat conducerea acestui autoturism pârâtului care, neadaptând viteza la condițiile meteo (carosabil acoperit cu zăpadă) și cond. [REDACTED] sub influența băuturilor alcoolice, a avariat acest autoturism despre care reclamanta susține că nu mai poate fi reparat, dauna fiind totală.

3.5. Urmare a producerii evenimentului rutier, reclamanta s-a adresat asigurătorului pentru despăgubire în baza contractului încheiat, însă asigurătorul, la 11.05.2009 (după circa 5 luni de la producerea evenimentului rutier), i-a comunicat că la 07.05.2009 s-a deschis dosarul de daună nr. 290170240, însă, asigurarea nu operează întrucât persoana ce a condus autovehiculul [REDACTED] era sub influența băuturilor alcoolice (așa cum rezultă din actul constatator întocmit de organele de Poliție), așa încât, în conformitate cu excluderile prevăzute în condițiile de asigurare, cererea reclamantei nu poate fi soluționată favorabil.

3.6. În cursul cercetării judecătorești finanțatorul a rămas în pasivitate, neexprimându-și clar o poziție față de litigiul în sine, precizând doar că nu ar fi dat împuternicire de reprezentare reclamantei în relația cu asigurătorul, precizare contrazisă de însăși condițiile contractului de leasing prevăzute la art. 31. În atari condiții, pârâțul s-a văzut nevoit a formula, pe calea unei acțiuni oblice, cerere de chemare în garanție a celui alt asigurat finanțator, [REDACTED]

3.7. Conform dreptului intern, o astfel de cerere de chemare în garanție se timbrează la valoare și, în raport de cele precizate de reclamantă că dauna ar fi totală, taxa ar putea fi excesivă. În același timp și acțiunea introductivă formulată de reclamantă, tot în conformitate cu dispozițiile dreptului intern (Legea nr. 146/1997) este evaluabilă fiind obligatorie achitarea unei taxe de timbru la valoarea pretențiilor, respectiv în cuantum de 2.155 lei (echivalentul a circa 550 euro), sumă deloc de neglijat în condițiile în care, în continuare, reclamanta este obligată a plăti ratele de leasing de circa 220 euro lunar către finanțator până la data de 24.11.2011 pentru un bun pe care nu îl mai poate folosi de la data de 27.12.2008.

3.8. Reclamanta pentru același bun, autoturismul în litigiu, a achitat, odată cu contractul de leasing, și contravaloarea asigurării de răspundere civilă obligatorie, așa încât, la data producerii evenimentului rutier, autoturismul era asigurat atât obligatoriu cât și facultativ.

4. Motivele ce au determinat instanța națională să adreseze întrebări preliminare Curții de Justiție a Comunităților Europene privind dreptul la protecția consumatorilor și libertatea serviciilor

4.1. Dispozițiile Tratatului CE (ce constituie legislația primară) consacră în cap. 3 libertatea serviciilor în înțelesul cărora sunt considerate servicii prestațiile furnizate în mod obișnuit în schimbul unei remunerații în măsura în care nu sunt reglementate în dispozițiile privind libera circulație a mărfurilor, a capitalurilor și a serviciilor.

4.2. Libertatea serviciilor este una din libertățile ce stau la baza creării pieții interne reglementată în Tratat caracterizată prin „limitarea între statele membre a obstacolelor în calea circulației libere a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor și de capital”, dar asupra căreia legislația internă prin modul în care a reglementat domeniul asigurărilor și domeniul protecției consumatorului reprezintă un obstacol în calea realizării acestei libertăți.

4.3. Ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană în conformitate cu disp. art. 20 Constituția României responsabilitatea aplicării dreptului comunitar revine judecătorilor naționali așa încât pentru lămurirea și, mai ales, protejarea drepturilor părților din prezenta cauză, am considerat că este necesar ca CJCE să răspundă la aceste întrebări dat fiind că, pe de o parte, scopul pentru care legiuitorul a instituit acest sistem al asigurărilor este acela de protejare a persoanelor vătămate (în toate modalitățile, fie că sunt asigurați sau victime ale unui accident, protejare ce ar trebui să fie asigurată în același mod pentru toți cetățenii europeni), iar prin eventuale excluderi obiectivul urmărit a fost acela de descurajare a persoanelor de a conduce sub influența alcoolului sau a unui drog, orice alte restricții – excluderi – având impact asupra liberei circulații a persoanelor și vehiculelor afectând piața unică a asigurărilor în special în ceea ce privește asigurarea auto ce reprezintă un obiectiv fundamental al acțiunii comunitare în domeniul serviciilor financiare.

4.4. În speță, norma de drept intern, intrând în conflict cu norma de drept comunitară, a apărut utilă adresarea acestor întrebări, pentru ca, în raport de răspunsurile ce ne vor fi date să se poate continua judecarea litigiului aflat pe rolul Judecătoriei Focșani, cu respectarea principiilor fundamentale instituite în Tratat.

5. Punctul de vedere al părților

5.1. Nu îl vom putea detalia dat fiind că, pe de o parte, finanțatorul și chemata în garanție au solicitat a se face și aplicarea și a disp. art. 242 Cod procedură civilă ce prevăd ca judecarea cauzii să se facă în lipsă, iar în ceea ce privește celelalte părți, deși după ce instanța și-a exprimat punctul de vedere cu privire la cele sesizate, acordând un răstimp de două săptămâni pentru a fi formulate eventuale puncte de vedere, nu au fost exprimate.

5.2. Doar pârâtul [redacted] prin apărător ales, oral, la termenul la care instanța a adus la cunoștință demararea acestei proceduri a arătat că lasă la aprecierea instanței problema interpretării dispozițiilor comunitare și a modului de formulare a întrebărilor preliminare pe care instanța a considerat necesar a le adresa din oficiu, cu atât mai mult cu cât,

este în interesul părților a se da prioritate normelor comunitare în măsura în care acestea nu se regăsesc transpuse în dreptul intern.

Președintele secției civile,
Judecătoarea Anca Mihaela Trofin

ROMÂNIA
TRIBUNALUL VRANCEA
JUDECĂTORIA FOCȘANI

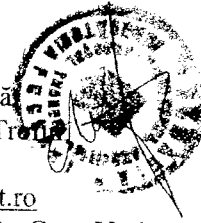

Către,
GREFA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Bd. Konrad Adenauer, L – 2925 Luxembourg

Vă înaintăm alăturat cerere de hotărâre preliminară întemeiată pe dispozițiile **art. 267 (ex 234) TCE** invocată din oficiu de către Judecătoria Focșani în cauza nr. 514/231/2009 asupra căreia vă rugăm, dat fiind prejudiciile cauzate părților, să vă pronunțați, potrivit **art. 103a din Regulamentul de procedură al CJUE**, în procedura accelerată.

Președinte secție civilă
Judecător Anca Mihaela Trofin

e-mail: anca.trofin@just.ro

adresă corespondență: Judecătoria Focșani, Focșani, str. Cuza Vodă, nr. 8, jud. Vrancea

telefon: 0040742212912

fax: 0040237615764

Înregistrat în registrul Curții de Justiție sub nr. <u>840744</u> Luxemburg,	
- 1 MARS 2010	pentru Grefier,
Fax / E-mail :	<i>Romona</i> Ramona I. Șereș Administrator
Depus la: <u>24.02.10</u>	

6

R

ROMÂNIA
TRIBUNALUL VRANCEA
JUDECĂTORIA FOCȘANI

**Către,
GREFA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE**

Bd. Konrad Adenauer, L – 2925 Luxembourg

Vă înaintăm alăturat precizări cu privire la conținutul paragrafului 3.6. din sesizarea CJUE, cauza [REDACTAT], România.

În cauza mai sus amintită la paragraful 3.6., aliniat ultim din eroare (de redactare) s-a menționat că „În atari condiții, pârâtul s-a văzut nevoit a formula, pe calea unei acțiuni oblice, cerere de chemare în garanție a celui alt asigurat finanțator. [REDACTAT]” în loc de „În atari condiții, pârâtul s-a văzut nevoit a formula, pe calea unei acțiuni oblice, cerere de chemare în garanție, în numele celui alt asigurat finanțator [REDACTAT] a asiguratorului Societatea de Asigurări [REDACTAT]” cum corect trebuia menționat.

Drept pentru care vă rugăm să luați în considerare cele precizate.

Președinte secție civilă,
Judecător Anca Mihaela Trofin

Inregistrat în registrul Curții de Justiție sub nr. 845352 Luxemburg.	
29 AVR. 2010	pentru Grefier
Fax / E-mail 16.04.10	[Signature] Ramona I. Șerș
Deplas la 28.04.10	Administrator

h